

13.79x23.14	1	6	עמוד	גל שבע	10/05/2024	90232018-5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונות - 80790						

מדור קוראים כותבים =
מכתבים למערכת "גל-שבע"
 יתקבלו בכתובת: בצנלסון 1/2 לוד
 בפקס: 08-9227733
 בדואר אלקטרוני: k_zion@walla.com
 בוטצאפ: 050-5581521

הראשון בקריאה! מה שמרגיז ועל מה שנואב במה מרכזית לחופש ביטוי

6. שאלות לרב מיכאל יומטוביאן מרמלה

על חוזה המדינה - בנימין זאב הרצל ז"ל:

שאלה: כיצד להתייחס לדמותו של הרצל חוזה המדינה? האם זה נכון שנלחם ביהדות? גם אומרים שרצה לכלוא את הרבנים במאסר וטענות נוספות.

תשובה: הרצל חי חיים קצרים ונפטר בגיל 44. את שנות חייו האחרונות הקדיש למאמצים וניסיונות לפתור את הבעיה של עם ישראל שהיו זרוקים בגלות ללא מדינה. נכון שבחייו היה רחוק מקיום תורה ומצוות אך הוא לא יותר על זהותו כיהודי ופעל רבות למען עם ישראל. בשנת 1896 (8 שנים לפני מותו) פירסם הרצל את הספר "מדינת היהודים" בספר זה הציג את תוכניתו למדינה לעם היהודי. להלן אביא כמה ציטוטים מהספר, ומהם נלמד מה יחסו ליהדות ולמצוותיה

כשהרצל מדבר על בניני המגורים בשכונות שיוקמו הוא כותב בין השאר: "בית הכנסת יהיה נשקף על כל סביבותיו, הן רק אמונתנו העתיקה היא שעמדה לנו לעשותנו גוי אחד". במקום אחר הוא מדבר על הקשר בין כל קהילה לרב שלה וכותב: "לכל חבורה רב ההולך עם עדתו... כמספר הרבנים יהיה מספר החבורות" ובהמשך שם הוא מסביר על תרומת הרבנים לקהילה וכותב: "רק באמונת אבותינו נכיר את אחדותנו ההיסטורית". ציטוט נוסף מדבריו- "בבתי הכנסיות יתפללו להצלחת המפעל". מציטוטים אלו אנו למדים על יחס חם ואוהד לתורה וליהדות.

ובאשר לטענה שרצה לכלוא את הרבנים בבתי הכנסת, כדאי לקרוא את הנושא במלואו כדי להבינו כראוי, בספרו, הרצל שולל את העובדה שלמדינה יהיה שלטון דתי. בענין זה הוא כותב: "האם יהיה לנו באחרונה גם שלטון דתי? לא! האמונה היא הקשר המאחדנו... כל נדנדו מחשבה של כוהנינו לייסד שלטון דת נפר בראשיתו. אנו נדע לכלוא אותם בתחום בתי הכנסיות כשם שנחזיק את חיל צבאנו בבתי הקסרקטין (הכוונה למחנה צבאי). לצבא ולכהונה ניתן כבוד גדול כיאות לתפקידם הנכבד, אבל לא להם לחוות דעה בענייני המדינה...". כלומר הרצל שולל שלטון דתי וצבאי וכדי לומר שלא יתנו לצבא ולרבנים להתערב בנושאים מדיניים הוא מציג כביכול "לכלוא" את החיילים במחנות הצבאיים ואת הרבנים בבתי הכנסת. אין כאן המקום להתעמת עם דעתו זו של הרצל אבל רואים כאן בבירור שהוא בכלל לא זלזל ביהדות וברבנים, כשם שבדאי לא זלזל בצבא ובחיילים.

רבנו הרב צבי יהודה קוק זצ"ל בספרו "לגתיבות ישראל" מכנה את הרצל "מעוררנו הגדול" ותחת הכותרת "להצדיק צדיקים" הוא כותב עליו בספרו כך: "בכתביו של בנימין זאב הרצל ז"ל אין דברי אפיקורסות. בכתביו יומנו כתוב אין אומתנו אומה אלא באמונתה. מי שכותב חושב ומדבר ככה הוא איש אמונה ולא אפיקורס" תמונתו של הרצל היתה תלויה בחדרו של הרב צבי יהודה זצ"ל ובענין זה סיפר הרב אברהם רמר "פעם נעלמה התמונה של הרצל מביתו וחשד שאחד התלמידים רוצה 'להנכו'. כשהבעתי את דעתי שאולי התמונה נפלה מאחרי המכתבה, הרשה לי לחפש, וכשמצאתי את התמונה, שמח שמחה מרובה ומצא צורך לנחמני, על מה שנראה לו כעגמת נפש, בספיריים מפליאים על הרצל ומקומו. היה חוזר על הידיעה מפיו של ר' אהרן מרכוס ז"ל, שאמר שהרצל הוא מצאצאי מהר"י טייטצ'ק והוא ממשפחה ספרדית. לסיום נביא סיפור נוסף על הרצל ז"ל, בשבת שלפני כינוס הקונגרס הציוני הראשון בבאזל, הרצל עלה לתורה, וכך הוא מתאר זאת בכתביו "מתוך כבוד לדת הלכתי בשבת שלפני הקונגרס אל בית הכנסת. ראש הקהילה קרא לי לעלות לתורה וכשעליתי לבימה הייתי נרגש יותר מאשר בכל ימי הקונגרס". הוא מוסיף: "המילים המעטות של הברכה העברית חנקו את גרוני מהתרגשות, יותר מאשר נאום הפתיחה ונאום הנעימה וכל ניהול הדיונים בקונגרס". כדאי לקרוא את הספר "לב האומה" שכתב החוקר הרב משה נחמני, בספר זה מקובצים עשרות הספדים של רבנים על הרצל ותיאורים של מפגש שלו איתם, גם מהספר זה רואים בצורה ברורה שלרבנים רבים היתה הערכה עמוקה ויחס אוהד ומכבד להרצל ולמאמציו לסייע לעם ישראל.

להזמנת הרב לשיעור או עריכת חופה 0527705115

מיכאל יומטוביאן, רב בית כנסת עמישב רמלה